

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 novembre 2005

PROJET DE LOI
portant des dispositions diverses

AMENDEMENTS

déposé en commission de l'Infrastructure,
des Communications et des Entreprises publiques

(Avis du Conseil d'État n° 39.432/4)

N° 1 DU GOUVERNEMENT

Art. 25bis (nouveau)

Insérer un article 25bis, rédigé comme suit:

«Art. 25bis. — L'article 144ter, § 3, de la même loi est
remplacé par la disposition suivante:

«§ 3. Les tarifs appliqués par LA POSTE pour les
services postaux universels ci-dessous évoluent selon
une formule fixée par arrêté royal délibéré en Conseil
des ministres, sur avis de l'Institut:

– les services postaux universels repris dans un pa-
nier des petits utilisateurs, fixé par l'arrêté royal susmen-
tionné, fournis au tarif du courrier égrené;

Documents précédents :

Doc 51 **2098/ (2005/2006)** :

001 : Projet de loi portant des dispositions diverses.

002 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 november 2005

WETSONTWERP
houdende diverse bepalingen

AMENDEMENTEN

ingediend in de commissie voor de Infrastructuur,
het Verkeer en de Overheidsbedrijven

(Advies van de Raad van State nr. 39.432/4)

Nr. 1 VAN DE REGERING

Art. 25bis (nieuw)

Een artikel 25bis invoegen, luidende:

«Art. 25bis. — Artikel 144ter, § 3, van dezelfde wet
wordt vervangen als volgt:

«§ 3. De door De Post gehanteerde tarieven voor
volgende universele postdiensten evolueren volgens
een formule vastgesteld bij een koninklijk besluit na
overleg in de Ministerraad, op advies van het Instituut:

– de universele postdiensten opgenomen in een klein-
gebruikerpakket bepaald bij voormeld koninklijk besluit,
geleverd aan het stukposttarief;

Voorgaande documenten :

Doc 51 **2098/ (2005/2006)** :

001 : Wetsontwerp houdende diverse bepalingen.

002 : Amendementen.

– les services postaux réservés, à l'exception du courrier transfrontalier entrant, énumérés à l'article 144octies, quel que soit le régime tarifaire appliqué.

En cas de modification des tarifs des services susmentionnés, tous les documents concernant le calcul du prix de revient sont communiqués à l'Institut.».

N° 2 DU GOUVERNEMENT

Art. 25ter (nouveau)

Insérer un article 25ter, rédigé comme suit:

«Art. 25ter. — Dans l'article 144decies de la même loi les mots «et La Poste» sont insérés entre les mots «1 240 000 EUR «et les mots «sont obligées de contribuer».».

N° 3 DU GOUVERNEMENT

Art. 25quater (nouveau)

Insérer un article 25quater, rédigé comme suit:

«Art. 25quater. — A l'article 144undecies, § 1er, de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° l'alinéa 1er est remplacé par l'alinéa suivant: «L'Institut contrôle chaque année les coûts du service universel calculés par le prestataire du service universel.»;

2° au troisième alinéa, «ce calcul» est remplacé par «les tâches énumérées au premier alinéa»;

3° au quatrième alinéa, «le calcul «est remplacé par «les tâches énumérées au premier alinéa»;

4° au sixième alinéa, «permettre le calcul des coûts du service postal universel restant «est remplacé par «permettre le contrôle du calcul des coûts du service universel» .».

– de voorbehouden postdiensten met uitzondering van de binnenkomende grensoverschrijden de Post opgesomd in artikel 144octies, ongeacht het gebruikte tarifair regime.

In geval van een wijziging van de tarieven van bovenstaande diensten, worden alle documenten met betrekking tot de kostprijsberekening meegedeeld aan het Instituut.».

Nr. 2 VAN DE REGERING

Art. 25ter (nieuw)

Een artikel 25ter invoegen, luidende:

«Art. 25ter. — In artikel 144decies van dezelfde wet worden de woorden «en De Post» ingevoegd tussen de woorden «1 240 000 euro» en de woorden «verplicht bij te dragen».».

Nr. 3 VAN DE REGERING

Art. 25quater (nieuw)

Een artikel 25quater invoegen, luidende:

«Art. 25quater. — In artikel 144undecies, § 1, van dezelfde wet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt: «Het Instituut controleert jaarlijks de kosten van de universele dienst die berekend werden door de leverancier van de universele dienst.»;

2° in het derde lid worden de woorden «die berekening» vervangen door de woorden «de taken opgesomd in het eerste lid»;

3° in het vierde lid worden de woorden «de berekening» vervangen door de woorden «de taken opgesomd in het eerste lid»;

4° in het zesde lid worden de woorden «de berekening mogelijk te maken van de kosten van de resterende universele postdienst» vervangen door de woorden «de controle van de berekening van de kost van de universele dienst».

JUSTIFICATION

Ce chapitre vise à prévoir un certain nombre de modifications concernant le titre IV de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques.

Ces modifications sont principalement dictées par l'approche modifiée appliquée à la réglementation du secteur postal. Cette nouvelle approche sera également suivie lors de la rédaction des arrêtés d'exécution prévus par la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques.

Ces adaptations sont très urgentes compte tenu du partenariat que La Poste a conclu avec des partenaires étrangers. En effet, la promulgation d'un certain nombre d'arrêtés d'exécution conditionne la finalisation de l'accord avec les nouveaux partenaires de La Poste.

VERANTWOORDING

Dit hoofdstuk heeft tot doel een aantal wijzigingen te voorzien aangaande titel IV van de wet van 21 maart 1991 met betrekking tot de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

Deze wijzigingen zijn voornamelijk ingegeven door de gewijzigde benadering aangaande de reglementering van de postsector. Deze gewijzigde benadering zal tevens gevolgd worden bij het uitwerken van de uitvoeringsbesluiten die voorzien zijn door de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

Deze aanpassingen zijn hoogdringend rekening houdend met het partnership dat De Post is aangegaan met buitenlandse partners. Dit omdat het uitvaardigen van een aantal uitvoeringsbesluiten een voorwaarde is voor het afronden van de overeenkomst met de nieuwe partners van De Post.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 25bis

En laissant évoluer les tarifs des services postaux réservés à La Poste, ainsi que les tarifs des services postaux fournis par La Poste et souvent utilisés, à l'aide d'une formule tarifaire, il est garanti que ces services sont abordables pour chacun et que ceux-ci restent donc généralement accessibles.

La loi impose l'application d'une formule tarifaire pour:

- les services postaux universels repris dans le panier des petits utilisateurs. La composition exacte de ce panier est fixée par un AR délibéré en Conseil des ministres, sur avis de l'IBPT. Il contient des services fréquemment achetés par un petit utilisateur, dans des conditions qui excluent le bénéfice de tarifs conventionnels ou préférentiels;
- les services postaux compris dans le monopole légal, à l'exception du courrier transfrontalier entrant, sans tenir compte du fait que La Poste fournit les services au tarif du courrier égrené (= le tarif plein), au tarif conventionnel ou au tarif préférentiel.

Article 25ter

Pour garantir la continuité du service postal universel, la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques prévoit la création d'un fonds de compensation. Ce fonds est financé par les entreprises qui fournissent des services postaux universels non réservés sur le territoire belge, qu'il s'agisse de La Poste ou d'opérateurs alternatifs, et qui enregistrent ainsi un chiffre d'affaires de plus de 1.240.000 EUR. Il s'agit tant des entreprises ayant obtenu une licence en application de l'article 148sexies, que de La Poste. Pour le moment, La Poste est la seule entreprise qui est obligée de fournir le service postal universel sur l'ensemble du territoire. Pourtant, les principes de proportionnalité et de non-discrimination s'opposent au fait que les bénéfices réalisés par La Poste grâce à la fourniture de services postaux universels non réservés ne soient pas utilisés pour le financement du fonds de compensation. En effet, pour les autres opérateurs fournissant des services postaux universels non réservés, ces recettes sont par contre utilisées pour financer le fonds de compensation.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 25bis

Door de tarieven van de aan De Post voorbehouden postdiensten, alsook de tarieven van de door De Post geleverde courant gebruikte postdiensten te laten evolueren aan de hand van een tariefformule, wordt verzekerd dat de diensten betaalbaar zijn voor eenieder en dus algemeen toegankelijk blijven.

De wet verplicht de toepassing van een tariefformule voor:

- de universele postdiensten uit het kleingebruikerpakket. De precieze samenstelling van dit pakket wordt vastgesteld bij een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit, op advies van het BIPT. Het bevat diensten die frequent worden gekocht door een kleine gebruiker, onder voorwaarden die het genot van conventionele- of voorkeurtarieven uitsluiten;
- De Postdiensten die deel uitmaken van het wettelijke monopolie met uitzondering van de binnenkomende grensoverschrijdenDe Post, ongeacht of De Post de diensten verstrekt aan stukpost-tarief (= het volle tarief), conventioneel- of voorkeurtarief.

Artikel 25ter

Om het voortbestaan van de universele postdienst te verzekeren voorziet de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven in de oprichting van een compensatiefonds. Dit fonds wordt gefinancierd door ondernemingen die niet voorbehouden universele postdiensten leveren op het Belgisch grondgebied, ongeacht of het gaat om De Post of alternatieve operatoren, en hiermee een omzet behalen van meer dan 1.240.000 EUR. Het betreft zowel de ondernemingen die een vergunning hebben gekregen krachtens artikel 148sexies, alsook De Post. De Post heeft momenteel als enige de verplichting om de universele postdienst te leveren over heel het grondgebied. Evenwel verzetten het proportionaliteitsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel zich ertegen dat de winsten die De Post behaalde met de levering van niet voorbehouden universele postdiensten niet zouden worden aangewend om bij te dragen in het compensatiefonds. Voor overige operatoren die niet voorbehouden universele postdiensten leveren worden deze opbrengsten immers wel gebruikt om het compensatiefonds te financieren.

Dans son avis, le Conseil d'État indique que le mécanisme prévu par le présent article n'est conciliable avec le cadre réglementaire européen que si, lors du constat de la charge disproportionnée, il est tenu compte des prestations réservées et non réservées du service universel.

Tout d'abord, il est à noter que la proposition ne vise nullement à modifier le cadre réglementaire en ce qui concerne la question du constat de la charge disproportionnée. De plus, cet article est conciliable avec l'article 9.4 de la directive 97/67, cité par le Conseil d'État, car il est conforme à l'exigence de base de l'activation du fonds de compensation, c'est-à-dire le fait que les obligations de service universel impliquent une charge financière disproportionnée.

Article 25quater

Cet article prévoit une obligation de collaboration pour La Poste afin de permettre à l'IBPT de réaliser un audit relatif au coût du service universel.

Le ministre de l'Economie,

Marc VERWILGHEN

In haar advies merkt de Raad van State op dat het mechanisme dat door voorliggende artikel wordt voorzien enkel verzoenbaar is met het Europese regelgevende kader indien bij de vaststelling van de onevenredige last rekening wordt gehouden met de voorbehouden en de niet voorbehouden prestaties van de universele dienst.

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat het voorstel geenszins tot doel heeft om het regelgevende kader op het punt van de vaststelling van de onevenredige last te wijzigen. Daarnaast is het desbetreffende artikel verzoenbaar met het door de Raad van State geciteerde artikel 9.4 van de richtlijn 97/67 aangezien het geen afbreuk doet aan de basisvereiste van de activering van het compensatiefonds, namelijk het feit dat de verplichtingen van de universele dienst een onevenredige financiële last inhouden.

Artikel 25quater

Dit artikel voorziet een medewerkingverplichting voor De Post teneinde het BIPT in de mogelijkheid te stellen om een audit uit te voeren met betrekking tot de kostprijs van de universele dienstverlening.

De minister van Economie,

Marc VERWILGHEN

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

N° 39.432/4

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique, le 18 novembre 2005, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur des amendements du Gouvernement à l'avant-projet de loi «portant des dispositions diverses», a donné le 23 novembre 2005 l'avis suivant:

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996 et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, cette motivation, telle qu'elle figure dans la lettre de demande d'avis, est la suivante:

«Deze aanpassingen zijn hoogdringend rekening houdend met het partnership dat de POST is aangegaan met buitenlandse partners. Dit omdat met de nieuwe partners werd overeengekomen dat het uitvaardigen van een aantal van de uitvoeringsbesluiten die voorzien zijn door de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige overheidsbedrijven, evenals het afsluiten van een nieuwe beheersovereenkomst tussen de POST en de Belgische Staat dient plaats te vinden vooraleer de recent afgesloten partnershipovereenkomst in werking kan treden. Tevens werd binnen de regering en voor wat betreft de beheersovereenkomst met de nieuwe partners afgesproken dat in deze uitvoeringsbesluiten en in de nieuwe beheersovereenkomst uitgegaan zal worden van de principes die gepaard gaan met bovenvermelde gewijzigde benadering. Bijgevolg komt het erop aan om deze onderliggende principes zo snel mogelijk op te nemen in het wetgevend kader zodat zij vervolgens tevens gehanteerd kunnen worden in de uitvoeringsbesluiten. Tot slot kan na aanneming van de uitvoeringsbesluiten en de nieuwe beheersovereenkomst de partnershipovereenkomst in werking treden. De inwerkingtreding van dit partnerschap is voorzien voor het jaareinde.»

De voorgestelde wijzigingen vormen bijgevolg een noodzakelijke voorwaarde voor de intrede van een strategische partner in het kapitaal van De Post, en De Post heeft er een aanzienlijk belang bij dat deze verrichting zo spoedig mogelijk kan worden afgerond.»

*
* *

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Nr. 39.432/4

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 18 november 2005 door de Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over amendementen vanwege de Regering bij het voorontwerp van wet «houdende diverse bepalingen», heeft op 23 november 2005 het volgende advies gegeven:

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering zoals zij voorkomt in de brief met de adviesaanvraag als volgt:

«Deze aanpassingen zijn hoogdringend rekening houdend met het partnership dat de POST is aangegaan met buitenlandse partners. Dit omdat met de nieuwe partners werd overeengekomen dat het uitvaardigen van een aantal van de uitvoeringsbesluiten die voorzien zijn door de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige overheidsbedrijven, evenals het afsluiten van een nieuwe beheersovereenkomst tussen de POST en de Belgische Staat dient plaats te vinden vooraleer de recent afgesloten partnershipovereenkomst in werking kan treden. Tevens werd binnen de regering en voor wat betreft de beheersovereenkomst met de nieuwe partners afgesproken dat in deze uitvoeringsbesluiten en in de nieuwe beheersovereenkomst uitgegaan zal worden van de principes die gepaard gaan met bovenvermelde gewijzigde benadering. Bijgevolg komt het erop aan om deze onderliggende principes zo snel mogelijk op te nemen in het wetgevend kader zodat zij vervolgens tevens gehanteerd kunnen worden in de uitvoeringsbesluiten. Tot slot kan na aanneming van de uitvoeringsbesluiten en de nieuwe beheersovereenkomst de partnershipovereenkomst in werking treden. De inwerkingtreding van dit partnerschap is voorzien voor het jaareinde.»

De voorgestelde wijzigingen vormen bijgevolg een noodzakelijke voorwaarde voor de intrede van een strategische partner in het kapitaal van De Post, en De Post heeft er een aanzienlijk belang bij dat deze verrichting zo spoedig mogelijk kan worden afgerond.»

*
* *

Le Conseil d'État, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

Le projet ainsi examiné appelle les observations ci-après.

Art. X+1

L'article 144*decies*, § 1er, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises économiques prévoit que:

«Au plus tôt à la date fixée par l'arrêté visé à l'article 144*novies*, § 1er, toutes les entreprises ayant obtenu une licence en application de l'article 148*sexies* pour la prestation de services non réservés compris dans le service universel, pour lesquels ces entreprises atteignent un chiffre d'affaires de plus de 1.240.000 EUR, sont obligées de contribuer au Fonds de compensation.»

L'amendement en projet vise à imposer également à La Poste l'obligation de contribuer à ce fonds de compensation.

Selon le commentaire de l'article X+1 en projet,

«[...] les principes de proportionnalité et de non-discrimination s'opposent au fait que les bénéfices réalisés par La Poste grâce à la fourniture de services postaux universels non réservés ne soient pas utilisés pour le financement du fonds de compensation».

Il résulte du projet que La Poste pourrait à la fois devoir, en raison des bénéfices qu'elle tirerait de ses prestations de services postaux universels non réservés, contribuer au fonds de compensation et prétendre au bénéfice de ce fonds, en raison de la charge inéquitable que feraient peser sur elle les obligations de service universel qui lui incombent.

Or, il est rappelé que l'article 9, paragraphe 4, de la directive 97/67/CE du Parlement européen et du Conseil du 15 décembre 1997 concernant des règles communes pour le développement du marché intérieur des services postaux de la Communauté et l'amélioration de la qualité du service, n'autorise le recours à un fonds de compensation qu'afin d'assurer la sauvegarde du service universel et lorsqu'il est établi que les obligations de service universel constituent une charge financière inéquitable pour le prestataire du service universel.

De Raad van State, afdeling wetgeving beperkt, overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Het aldus voorliggende ontwerp geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Art. X+1

Artikel 144*decies*, § 1, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, bepaalt het volgende:

«Ten vroegste op de datum die wordt vastgesteld bij het besluit, bedoeld in artikel 144*novies*, § 1, zijn alle ondernemingen die een vergunning gekregen hebben krachtens artikel 148*sexies* voor het verstrekken van niet voorbehouden postdiensten die deel uitmaken van de universele dienst, waarmee deze ondernemingen een omzet halen van meer dan 1.240.000 EUR, verplicht bij te dragen in het Compensatiefonds.»

Het ontworpen amendement strekt ertoe ook De Post de verplichting op te leggen bij te dragen in dat compensatiefonds.

De commentaar bij het ontworpen artikel X+1 luidt:

«[...] het proportionaliteitsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel (verzetten) zich ertegen dat de winsten die De Post behaalde met de levering van niet voorbehouden universele postdiensten niet zouden worden aangewend om bij te dragen in het compensatiefonds».

Uit het ontwerp blijkt dat De Post, wegens de winsten die hij zou halen uit zijn niet voorbehouden universele postdiensten, tegelijkertijd zou moeten bijdragen in het compensatiefonds een aanspraak kunnen maken op de winst van dat fonds, wegens de onbillijke last die de verplichtingen inzake universele dienstverlening die De Post behoort te verlenen, op hem zouden doen wegen.

Er zij evenwel op gewezen dat luidens artikel 9, lid 4, van richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst alleen een beroep kan worden gedaan op een compensatiefonds met het oog op de vrijwaring van de universele dienst en wanneer wordt vastgesteld dat de verplichtingen betreffende de universele dienst voor de leverancier van de universele dienst een onevenredige financiële last inhouden.

Le système prévu par le projet ne saurait dès lors se cumuler avec celui par lequel le calcul du caractère éventuellement inéquitable de la charge financière supportée par La Poste au titre de l'ensemble de ses obligations de service universel, tiendrait compte non seulement des prestations réservées mais également des prestations non réservées du service universel.

Le commentaire de l'article gagnerait à être plus explicite sur ce point.

La chambre était composée de

Madame

M.-L. WILLOT-THOMAS, président de chambre,

Messieurs

P. LIÉNARDY,
P. VANDERNOOT, conseillers d'État,

Madame

C. GIGOT, greffier.

Le rapport a été présenté par Mme L. VANCRAVEBECK, auditeur adjoint.

LE GREFFIER,

C. GIGOT

LE PRÉSIDENT,

M.-L. WILLOT-THOMAS

Het systeem waarin het ontwerp voorziet kan bijgevolg niet samengaan met dat waarbij in de berekening van de eventueel onbillijke aard van de financiële last die De Post draagt ingevolge al zijn verplichtingen inzake universele dienst, niet alleen rekening zou worden gehouden met de voorbehouden, maar ook met de niet voorbehouden universele diensten.

De commentaar bij het artikel zou op dat punt duidelijker moeten zijn.

De kamer was samengesteld uit

Mevrouw

M.-L. WILLOT-THOMAS, kamervoorzitter,

de Heren

P. LIÉNARDY,
P. VANDERNOOT, staatsraden,

Mevrouw

C. GIGOT, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. L. VANCRAVEBECK, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. VANDERNOOT.

DE GRIFFIER,

C. GIGOT

DE VOORZITTER,

M.-L. WILLOT-THOMAS